

KTO JE BOH?

Boh ako stavec (Daniel 7:9-14, Žalm 90:1-6, Matúš 18:1-4)

1) Čo videl Daniel

Boha v symbole starca videl Daniel vo svojich nočných videniach: Stavec tróni na plameňoch ohňa. Z trónu tečie rieka času a všetko pohlcuje v plameňoch zániku.

V očiach Boha - Starca sa zračí nekonečná hlbina času – miliardy rokov vesmíru, až k tichu večnosti pred „veľkým treskom“. Tvár Boha - Starca nás v prvom rade odkazuje k ohraničenosti našej ľudskosti, k našej situácii vo svete. Je za nami bezodná priepasť minulosti. Odkiaľ sa to všetko vzalo, odkiaľ prichádza bytie, svet, človek? Môžeme sa domnievať a vytvárať smelé konštrukcie procesov, z ktorých povstala skutočnosť sveta.

Jób stojí pred tvárou Boha Starca a počuje otázku: „*Kde si bol keď som kládol základy sveta.*“ My máme o skutočnosti teórie a predstavy, Boh má skutočnosť samu. Boh tam bol, Boh s tvárou Starca.

2) Boh ako stavec

Vyslobodzuje nás z tyranie čistej prítomnosti. *Moderna* absolutizovala budúcnosť. *Staré je zlé, zastarané, iba nové je dobré.*

Postmoderna absolutizuje prítomnosť. *Iba prítomné je skutočné. Minulosť ešte neexistuje, minulosť už neexistuje.* Vytrhnutý z minulosti aj budúcnosti človek je zbavený svojich dejín. Zbavený dejín je zbavený zodpovednosti za svoje minulé činy i za dôsledky súčasných činov pre budúcnosť.

Stáť pred Bohom s tvárou starca znamená uvedomovať si sám seba ako celostnú osobu. Nie som iba „svoj súčasný stav“. **Som všetko kým som bol, kým som i to kým sa stávam.**

Boh Stavec nás odkazuje k nevyhnutnosti zakorenenia prítomnosti i budúcnosti v tradícii minulého. Sme trpaslíkmi na pleciah obrov. Hovorí nám Bernard zo Chartres.

Pripomíname si slávnosť posviacky modlitebne. Dívame sa do tváre Boha starca a vidíme v nej tváre našich starcov a stareniek, ktorí nás predišli. Sme trpaslíci, ktorí stoja na ich pleciah.

3) Boh ako dieťa

Stavec na tróne nie je úplný, nemôže vládnuť sám. Čaká na *Syna človeka*. Kto je ten Syn človeka – Hľa dieťa sa nám narodilo – hovorí o ňom Izaiáš, - Syn nám je daný – nazvú jeho meno *Otec Večnosti*. Daniel nás odkazuje ku Kristovi a Kristus k tajomstvu dieťaťa.

Aký starý je Boh? Je nekonečne starý i nekonečne mladý zároveň. *Boh je novissimus, vždy ten najnovší. Boh je vždy ten na počiatku; tvorí nové dosiaľ nevidené, v každom okamihu.* Napísal Majster Eckhart

Až keď sa stavec a dieťa spoja na tróne môže byť vyneseny súd celostnej pravdy.

Zdá sa, že jadrom kresťanského učenia o Trojici je toto: „*Iba vzťah vzájomnosti medzi otcom (rodičom) a synom (dieťaťom) rodí Ducha. Iba jednota rodiča a dieťaťa môže oduševniť svet.*“ Napísal americký teológ Mathew Fox.

Do tváre Božej sa podľa Pavla dívame preto, aby sme sa videli ako v zrkadle a menili sa na ten istý obraz. **Tak ako je stavec a dieťa jedno v Bohu, i my musíme v sebe zjednotiť starca a dieťa, staré i nové.**

Senex – Stavec symbolizuje váhu starého, múdrosť nadobudnutú časom, múdrosť povinnosti, zodpovednosti, rozvážnosti. Vedomie večnej prítomnosti starého, základu, z ktorého vyrastáme. Symbolom starca sú *korene*.

KTO JE BOH?

Puer - Dieťa symbolizuje závažnosť nového, múdrosť hry, tvorivosti, objavovania, múdrosť dobrodružstva, vedomie nekonečne otvorených možností nového. Symbolom dieťaťa sú krídla.

Starec bez dieťaťa je ako mýticky Cronos ktorý požiera vlastné deti v strachu aby ho nezosadili z trónu. Dieťa bez starca je ako Ikaros, ktorý nechce poslúchnuť otca, chce vzlietnuť až k slnku, a tak jeho vzlet končí pádom.

Toto miesto (kostol na Cukovej) je dnes plné minulosti, spomínania. Tvár Boha – Starca sa zjavuje v tvárach našich otcov a matiek, ktorí nás predišli, ako základ, korene, z ktorých vyrastáme. Toto miesto je však zároveň plné budúcnosti, zjavuje sa tu ako tvár Boha – Dieťaťa, v tom novom, čo sa medzi nami rodí, koruna rastúca do nebies plná krídel vtákov.

Pred nami stojí výzva. Ako zjednotiť v Bohu staré a nové, starca a dieťa medzi nami a v nás?

23. september 2012

Daniel Pastirčák